

TÜBİTAK–ARDEB

Tarımsal Üretimde Gıda Güvenilirliği Çağrı Programı

“1003-GDA-TGUV-2017-1 İyi Tarım Uygulamaları ve Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi”

Çağrı Metni

1. Genel Çerçeve

Hızla artan dünya nüfusuna paralel olarak, ihtiyaç duyulan gıda miktarı ve çeşidi artmaktadır. Dünya üzerinde tarım alanlarının sınırlı olması, ihtiyaç duyulan ve gittikçe artan ihtiyacı karşılamak için yeni alanların tarıma açılmasını imkânsız kılmaktadır. Artan ihtiyacı karşılamaya yönelik gıdanın temel kaynağı olan tarımsal üretimde sürdürülebilir düzeyde birim alandan en yüksek verimi almak ve mevcut üretim miktarını arttırmak en iyi çözüm yolları olarak ön plana çıkarken, bu durum gıda güvenliği konusunda önemli sorunların ortaya çıkmasına da sebep olmaktadır.

Gıda güvenliği sadece ülke nüfusunun sağlıklı beslenmesi açısından değil, ihracat ürünlerinde istenilen kriterlerin sağlanması açısından da öncelikli konuların başında gelmektedir. Teknolojik açıdan hızla gelişen dünyada, farklı alanlarda elde edilen teknolojik gelişme ve yenilikler tarım sektörünü de etkilemiştir. Bu nedenle, sağlığa zararlı olmayan, katkı ve kalıntı maddeler içermeyen ürünlere talep hızla artmaktadır. Söz konusu talepleri karşılamak amacıyla “İyi Tarım Uygulamaları (İTU)” olarak bilinen tarladan pazara kadar tarımsal üretimin izlenebilirliğini sağlayan bir üretim sistemi Dünya’da kabul edilir ve uygulanması gereken bir yöntem olarak ortaya çıkmıştır. İTU; çevre, insan ve hayvan sağlığına zararı en aza indirmeye çalışan sürdürülebilir bir üretimin yapılmasını hedefleyen, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve gıda güvenliğinin sağlanmasını şart koşan bir tarımsal üretim modelini gerektirmektedir. İTU, tarımsal üretimde gerek kaliteli ve verimli bir tarımsal üretim, gerekse güvenilir gıda tüketimi açısından oldukça büyük öneme sahip olup, tarımsal üretimde üreticinin pazar bulma şansını, kazancı ve rekabet gücünü artırırken, tüketicilerin sağlığını korumaktadır.

Toprak kalite ve sağlığının korunması, tarımsal üretimde kimyasal kullanımının azaltılması ve bitki sağlığının en üst düzeyde sağlanabilmesi, hastalık ve zararlılara karşı dayanıklı çeşitlerin seçimi, kaliteli tohum, fide veya fidan kullanımı, uygun zamanda ve miktarda gübre kullanımı, her türlü tarımsal uygulamanın (ekim-dikim, sulama, gübreleme, ilaçlama, hasat vb.) kayıt altına alınması, su kaynaklarının en ekonomik ve sürdürülebilir düzeyde kullanımı, entegre ürün yönetiminde kimyasal girdi kullanımının azaltılması, alternatif olarak kültürel tedbirler, mekanik mücadele, biyolojik mücadele veya biyoteknik yöntemlerin kullanımı, hijyenik bir hasat, pestisit uygulamaları ile ilgili kayıtların tutulması, pestisit kalıntı analizleri İTU’nun temel prensiplerini oluşturmaktadır.

Tarımda standardizasyonu sağlayan İTU kriterlerine ilave olarak, ülkemizde yeni bilim ve teknoloji politikalarının belirlenmesi amacıyla ortaya konulan “Vizyon 2023 Çalışmaları” içerisinde yer alan panellerden biri “Tarım ve Gıda” paneli olmuştur. Tarım ve Gıda 2023 Vizyonu; “Bilime ve modern teknolojiye dayalı olarak, toplumun sağlıklı beslenmesini, gereksinimlerini yeterli nicelik ve nitelikte karşılayabilen, biyolojik çeşitliliğini koruyan ve toplumsal yarara dönüştürebilen, ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan sürdürülebilir,

verimliliği artan tarım ve tarımsal sanayinin de katkısıyla, uluslararası alanda rekabet edebilen gelişmiş bir Türkiye” olarak belirlenmiştir. Bu vizyon çalışmalarına paralel olarak, 07.12.2010 tarihli ve 27778 sayılı yönetmelik ile “İyi Tarım Uygulamaları Yönetmeliği” çıkartılarak İyi Tarım Uygulamalarının usul ve esasları düzenlenmiştir.

Türkiye’de tarımsal büyümede istikrarın sürdürülebilirliği, ihracat ve ithalat akışına bağlıdır. Bunun sağlanması için İyi Tarım Uygulamalarını yaygınlaştırarak bu kapsamda ürün kalitesinin geliştirilmesi, tarım alanlarının sürdürülebilirliğinin sağlanması, Dünya standartlarında üretim ve izlenebilirlik konularının üzerinde durulması gerekmektedir.

2. Amaç ve Hedefler

Bu proje çağrısı kapsamında, çevreye, insan ve hayvan sağlığına dost, doğal kaynakların korunduğu, izlenebilirlik ve sürdürülebilirliğin mümkün olduğu ve gıda güvenliğinin sağlandığı **kaliteli ve verimli** bir tarımsal üretimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını mümkün kılacak Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede aşağıda belirtilen alanlarda proje önerileri kabul edilecektir.

1. Toprak ıslahı ve verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar

- Toprakta kireç kökenli yüksek pH'nın düşürülmesinde kullanılacak yeni ürünlerin geliştirilmesi ve saha denemeleri ile tarımdaki etkinliğinin belirlenmesi,
- Toprak organik madde içeriğinin artırılmasını hedefleyen kompost üretim/atık yönetimi teknik ve teknolojilerinin geliştirilmesi ve saha denemeleri ile tarımdaki etkinliğinin belirlenmesi.

2. Tarımsal üretimde bitki gelişimi, verimi ve kaliteyi artıran doğal preparatların/biyo-stimulantların (bitki gelişimini teşvik edici doğal preparatlar, biyolojik gübre, faydalı mikroorganizma vb.) geliştirilmesi ve etkinliklerinin saptanmasına yönelik çalışmalar

3. Biyolojik ve biyoteknik mücadele amaçlı bitki koruma ürünlerinin geliştirilmesi, kitle üretimi ve formülasyonlarının hazırlanması

- Ülkesel orijinli biyoteknik yöntem ve ürünlerin geliştirilmesi, örtü altı ve/veya açık alan denemelerinin yapılması, ürünün ruhsata yönelik ticari formlarının kitleselel üretimi
- Ülkesel orijinli biyolojik preparatların geliştirilmesi, formülasyonlarının sağlanması, örtü altı ve/veya açık alan denemelerinin yapılması ve ürünün ruhsata yönelik ticari formlarının kitleselel üretimi
- Ülkesel orijinli parazit, parazitoid ve predatör organizmaların tespit edilmesi, geliştirilmesi, örtü altı ve/veya açık alan denemelerinin yapılması, ürünün ruhsata yönelik ticari formlarının kitleselel üretimi

4. Tarımsal üretimde, iyi tarım uygulamaları ilkelerine uygun ticarileşme potansiyeli yüksek, uygulamaya aktarılabilir yeni yetiştirme teknik ve teknolojilerinin geliştirilmesi

5. İyi tarım uygulamalarında katkı ve kalıntı hızlı analiz kit ve teknolojilerinin geliştirilmesi

3. İlgili Destek Programı

Bu çağrı konusu kapsamında önerilecek projelere “1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı” kapsamında destek verilecektir.

4. Çağrıya Özel Hususlar

- Bu çağrı kapsamında, küçük, orta veya büyük ölçekli projeler hazırlanabilir.
- Orta ve büyük ölçekli projelerin farklı kurum/kuruluşlarda yürütülen alt projelerden oluşması beklenmektedir.
- Orta ve büyük ölçekli projelerde yer alan en fazla 1 ana ve 3 alt proje olmalıdır.
- Proje önerileri İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmeliğe uygun olmalıdır.
- Geliştirilecek preparatların Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ruhsat şartlarını taşıması gerekmektedir.
- Türkiye'de ekonomik ve stratejik önemi olan ve yaygın ekim-dikim alanına sahip tarımsal ürünler ile ilgili proje önerilerine, değerlendirmede öncelik verilecektir.
- Teklif edilecek proje önerilerinde yer alan hedef kültür bitkisi, zararlı organizma, aktif madde, çevresel duyarlılık, direnç mekanizması vb. esas alınarak yurtiçi ve yurtdışı pazar büyüklüğü ve karlılık esasları ortaya konulmayan proje önerileri değerlendirmeye alınmayacaktır.
- Üniversitelerin farklı fakülteleri ve ilgili mühendislik bölümleri ile ilgili Bakanlıklara bağlı kurum ve araştırma enstitüleri ve özel sektörün işbirliği ile hazırlanan projelere öncelik verilecektir.
- İlgili özel sektör kuruluşları ile işbirliği içinde hazırlanmış ve/veya ilgili özel sektör kuruluşlarından aynı/nakdi destek almış ve yüksek ticarileşme potansiyeli bulunan projelere öncelik verilecektir.
- Proje bütçe kalemleri arasında dengeli bir dağılımın gözetilmesi gerekmektedir.
- Bu çağrı programına önerilecek projelere, yeni kurulan üniversitelerden (2006 yılından itibaren kurulmuş üniversiteler) proje yürütücüsü ve/veya araştırmacı katılımının sağlanması teşvik edilmektedir^(*).

(*) Bilimsel değerlendirme sırasında aynı/yaklaşık puan alan proje önerilerinden belirtilen koşulu sağlayanlara bütçe imkanları da gözetilerek öncelik sağlanacaktır.

5. Çağrı Takvimi

	Çevrimiçi Başvuru Sistemi Kapanış Tarihi	Elektronik Başvuru Çıktısının Gönderilmesi İçin Son Tarih^(*)
Birinci Aşama	17.02.2017 17:30	24.02.2017 17:30
İkinci Aşama	26.05.2017 17:30	09.06.2017 17:30

(*) Elektronik başvuru çıktısının ıslak imzalı nüshasının belirtilen tarih ve saate kadar Kurumumuza ulaştırılması gerekmektedir.

6. Ek Belgelere Referanslar

- 1003 Destek Programı Web Sayfası
- 1003 Destek Programı Bilgi Notu
- 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Usul ve Esasları
- Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016
- 1003 Proje Önerisi Değerlendirme Formu
- Yasal/Özel İzin Belgesi Bilgi Notu
- Etik Kurul Onay Belgesi Bilgi Notu

7. İrtibat Bilgileri

Dr. Fahriye ERTUĞRUL

Tel	0312 298 12 63
e-posta	fahriye.ertugrul@tubitak.gov.tr

Yiğit ŞAHİN

Tel	0312 298 12 69
e-posta	yigit.sahin@tubitak.gov.tr

Miray DURLU KÜLBAŞ

Tel	0312 298 12 73
e-posta	miray.kulbas@tubitak.gov.tr

Tarım, Ormancılık ve Veterinerlik Araştırma Destek Grubu (TOVAG)